

Vyjádření Divadelního studia Josefa Skřivana k zamítavému dopisu
Městského kulturního střediska ve věci SAVONAROLA.

Týká se těchto bodů dopisu:

- 1/ Údajné nastudování inscenace před schválením textu.
- 2/ Neujasněná idea hry.
- 3/ Naprosté pomíjení formálních zákonitostí dramatické tvorby.

ad 1/ Pokud se pamatuji, nevyjádřil jsem se ani já, ani režisér a autor hry J. Haidler při diskusi 11.1. v tom smyslu, že předloha je již nastudována. Tato domněnka vznikla zřejmě na základě skutečnosti, že inscenace byla uvedena na plakátech Vysokoškolského klubu. To proto, že termíny ve VŠK je nutné sjednávat řadu měsíců dopředu - ještě před ukončením schvalovacího řízení. Pracovníci VŠK o riziku případného odložení premiéry dobře vědí. Je však pravda, a tím jsme se na zmíněné poradě netajili, že na inscenaci se určitým způsobem pracovalo. Šlo o zkoušky - etudy, průpravná cvičení, zaměřená k jednotlivým scénám a motivům hry. To mělo autorovi a režisérovi v jedné osobě pomoci při úpravách textu a ujasnění inscenačního pojetí na základě experimentování na scéně. Tento postup práce nám vyhovuje a již v minulosti se osvědčil. Zmíněný pokyn OK NVmB známe a nemyslím si, že bychom jej nějak svévolně obcházel. Herci jsou si vědomi, že práce v souboru, včetně té, co se týká budoucí inscenace, je pro ně možností k sebezdokonalování, které může být využito i v jiné inscenaci. V žádném případě tedy nešlo o nějaký "nastudovaný tvar", ale pouze o více či méně propracované jednotlivé scény bez větší vzájemné návaznosti a jakékoliv konečné závaznosti. Tyto scény byly také, jak bylo dohodnuto, předvedeny komisi za účelem vyjasnění některých "nesrozumitelných" míst, pokud jde o jejich scénické vyjádření. Pokud toto bylo hodnoceno a klasifikováno jako hotový tvar, šlo o nedorozumění.

ad 2/ Ideu díla komisi J. Haidler sdělil, námitka zněla, že není z textu hry čitelná. Je těžké takovou věc posoudit, osobně se domnívám, že text hry SAVONAROLA není tak dokonalý, aby na něm nebylo

co zlepšovat, obzvláště v tomto směru. Moje stanovisko soubor zná. Po obdržení zamítavého dopisu jsem J. Haidlerovi navrhl další postup s tím, že scénář upraví směrem k větší sdělnosti a přehlednosti, zvláště pokud jde o grafickou úpravu.

ad 3/ K tomuto bodu vznáším zásadní námitku. Tato výtka jako jeden z důvodů neschválení textu hry staví celou oblast tzv. autorského divadla do sféry divadla "tradičního".

"Divadlo bude...překračovat svá omezení. Scénář nesupluje úhohu dramatického textu, ...často přímo popírá "zákonitosti" mnoha dramatických žánrů." /Kovalčuk: Autorské divadlo 70. let, str. 22/.
"Na rozdíl od "dramatizace" není u scénáře estetická funkce dominantní /jde tu "jen" o formování určitého materiálu pro potřeby inscenace/ a dokonce i estetické hodnoty takového scénáře jsou někdy velmi problematická - aniž by to bylo vždy nutně na překážku výsledné hodnotě představení vzniklého na jeho základě. Neopak..." /tamtéž, str. 21/.

Je obecně známou věcí, že právě díla, která "popírají zákonitosti", mají šanci posunout vývoj vpřed /je to nutná, nikoliv však, pravda, postačující podmínka/ a právě amatérskému divadlu se zde může vést lépe, poněvadž není vázáno takovými ekonomickými problémy, jako divadlo profesionální. Prospělo by tedy, kdyby členové poradních sborů při hodnocení odhlédli od svých vnitřních omezujících kritérií, tedy od pohledu: takhle já jsem zvyklý to dělat, případně: takhle mě to učili. Aby mi bylo správně rozuměno - netvrdím, že k tomuto nutně muselo dojít při hodnocení SAVONAROLY, jde mi spíše o to, aby se podobné tendence nestaly obecným rysem ve schvalovacím procesu.

Petr Veselý, vedoucí DSJS

14.2.1984